

Brussel, 27 augustus 2020
REV2 – vervangt de Kennisgeving
(REV1) van 18 januari 2019 en het
document “Vragen en antwoorden” van
11 april 2019

KENNISGEVING AAN BELANGHEBBENDEN

TERUGTTREKKING VAN HET VERENIGD KONINKRIJK EN EU-REGELS OP HET GEBIED VAN BURGERLIJK RECHT EN INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT

Inhoud

INLEIDING.....	2
1. INTERNATIONALE RECHTERLIJKE BEVOEGDHEID.....	3
1.1. Gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingeleid	3
1.2. Gerechtelijke procedures die na het eind van de overgangperiode zijn ingeleid	4
2. HET IN CONTRACTUELE EN NIET-CONTRACTUELE AANGELEGENHEDEN TOEPASSELIJKE RECHT	5
2.1. Contractuele verbintenissen.....	5
2.1.1. Regels betreffende het in het Verenigd Koninkrijk toepasselijke recht.....	5
2.1.2. Regels betreffende het in de EU toepasselijke recht	6
2.2. Niet-contractuele verbintenissen	6
2.2.1. Regels betreffende het in het Verenigd Koninkrijk toepasselijke recht.....	6
2.2.2. Regels betreffende het in de EU toepasselijke recht	6
3. ERKENNING EN TENUITVOERLEGGING	6
3.1. Gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingeleid	7
3.2. Gerechtelijke procedures die na het eind van de overgangperiode zijn ingeleid	9
3.3. Aspecten in verband met een forumkeuzeovereenkomst	9

4.	SPECIFIEKE EUROPESE PROCEDURES.....	10
5.	PROCEDURES VOOR JUSTITIËLE SAMENWERKING TUSSEN LIDSTATEN	10
6.	INSOLVENTIE.....	12
6.1.	Gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingeleid	12
6.2.	Hoofdingen die na het eind van de overgangperiode zijn ingeleid	12
7.	ANDERE ONDERWERPEN.....	13
7.1.	Openbare documenten	13
7.2.	Rechtsbijstand.....	13
7.3.	Bemiddeling	14
7.4.	Europees e-justitieportaal	14

INLEIDING

Het Verenigd Koninkrijk heeft zich op 1 februari 2020 uit de Europese Unie teruggetrokken en is daarmee een “derde land”¹ geworden. Het terugtrekkingsakkoord² voorziet in een overgangperiode die op 31 december 2020 eindigt. Tot die datum is het EU-recht onverminderd van toepassing op en in het Verenigd Koninkrijk³.

Tijdens de overgangperiode zullen de EU en het Verenigd Koninkrijk onderhandelen over een akkoord over een nieuw partnerschap, dat met name een vrijhandelsgebied omvat. Het is echter niet zeker of dat akkoord aan het eind van de overgangperiode is gesloten en in werking treedt. Hoe dan ook, dat akkoord zou een relatie tot stand brengen die wat betreft de voorwaarden voor toegang tot de markt heel anders zal zijn dan de huidige deelname van het Verenigd Koninkrijk aan de interne markt⁴, de douane-unie van de EU en het btw- en accijnsgebied.

Bovendien zal het Verenigd Koninkrijk na het eind van de overgangperiode een derde land zijn wat de uitvoering en toepassing van het EU-recht in de EU-lidstaten betreft.

¹ Een derde land is een land dat geen lid is van de EU.

² Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB L 29 van 31.1.2020, blz. 7) (hierna “het terugtrekkingsakkoord” genoemd).

³ Behoudens enkele uitzonderingen waarin artikel 127 van het terugtrekkingsakkoord voorziet. Die uitzonderingen zijn echter niet relevant in het kader van deze kennisgeving.

⁴ Een vrijhandelsakkoord kent bijvoorbeeld niet de begrippen die eigen zijn aan de interne markt (op het gebied van goederen en diensten), zoals wederzijdse erkenning, het land-van-oorsprong-beginsel of harmonisatie. Evenmin voorziet een vrijhandelsakkoord in de opheffing van douaneformaliteiten en -controles, waaronder die betreffende de oorsprong van goederen en de grondstoffen ervan, of invoeren uitvoerverboden en -beperkingen.

Alle belanghebbenden, en met name marktdeelnemers, worden daarom gewezen op de juridische situatie na het eind van de overgangperiode.

Advies aan belanghebbenden:

Gezien de in deze kennisgeving beschreven gevolgen is het raadzaam dat belanghebbenden eerdere en toekomstige contractuele keuzes voor Britse rechterlijke bevoegdheid beoordelen.

Belanghebbenden die van plan zijn om overeenkomsten met een persoon of onderneming in het Verenigd Koninkrijk te sluiten, om een procedure in te leiden in burgerlijke of handelszaken die verband houden met het Verenigd Koninkrijk of om beslissingen in dergelijke zaken ten uitvoer te leggen, doen er goed aan juridisch advies in te winnen.

Let op:

Deze kennisgeving heeft geen betrekking op:

- andere specifieke kwesties op het gebied van consumentenbescherming dan die welke verband houden met het toepasselijke recht⁵; en
- EU-vennootschapsrecht.

Met betrekking tot deze aspecten zijn andere kennisgevingen in voorbereiding of gepubliceerd⁶.

Na het eind van de overgangperiode zijn de onderstaande regels van toepassing op het gebied van burgerlijk recht en internationaal privaatrecht.

1. INTERNATIONALE RECHTERLIJKE BEVOEGDHEID

Het internationale privaatrecht van de EU omvat uniforme regels voor de internationale rechterlijke bevoegdheid op het gebied van burgerlijke en handelszaken, met inbegrip van insolventie- en familierecht. Behoudens enkele uitzonderingen zijn deze uniforme regels van toepassing wanneer een verweerder zijn woonplaats of gewone verblijfplaats in een EU-lidstaat heeft⁷.

1.1. Gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingeleid

Krachtens artikel 67, lid 1, van het terugtrekkingsakkoord blijven ten aanzien van gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn

⁵ Zie punt 2 van deze kennisgeving over het toepasselijke recht.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_nl

⁷ Hoewel de EU-Verdragen voorzien in specifieke regelingen ingeval Ierland of Denemarken (niet) aan dit deel van het EU-acquis deelneemt, wordt gemakshalve het begrip “EU-lidstaten” gebruikt. Wat Denemarken betreft, zie artikel 69, leden 2 en 3, van het terugtrekkingsakkoord.

ingeleid⁸, de EU-regels inzake internationale rechterlijke bevoegdheid van toepassing op het Verenigd Koninkrijk, alsook in de lidstaten in situaties waarbij het Verenigd Koninkrijk is betrokken⁹.

Artikel 67, lid 1, van het terugtrekkingsakkoord heeft betrekking op alle EU-instrumenten waarbij regels inzake conflicten over de rechterlijke bevoegdheid zijn vastgesteld, met name Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken^{10 11}, alsmede de *leges speciales* op het gebied van de rechterlijke bevoegdheid¹².

Krachtens artikel 67, lid 1, van het terugtrekkingsakkoord zijn de EU-regels inzake de rechterlijke bevoegdheid ook van toepassing “ten aanzien van procedures of vorderingen die met dergelijke gerechtelijke procedures verband houden”, zelfs al zijn die procedures of vorderingen ingesteld na het eind van de overgangperiode¹³. Dit heeft betrekking op situaties waarin vorderingen tussen dezelfde partijen die hetzelfde onderwerp betreffen en op dezelfde oorzaak berusten, respectievelijk voor en na het eind van de overgangperiode (of omgekeerd) aanhangig zijn gemaakt bij de gerechten van een lidstaat en het Verenigd Koninkrijk (“*lis pendens*”). Het doel is ervoor te zorgen dat in dergelijke gevallen de EU-regels inzake conflicten over de rechterlijke bevoegdheid van toepassing blijven wanneer de zaak na het eind van de overgangperiode aanhangig is gemaakt in een EU-lidstaat of in het Verenigd Koninkrijk.

1.2. Gerechtelijke procedures die na het eind van de overgangperiode zijn ingeleid

Wat de na het eind van de overgangperiode ingeleide gerechtelijke procedures betreft, zullen de gerechten in de EU-lidstaten hun internationale rechterlijke bevoegdheid als volgt bepalen.

⁸ In voorkomend geval wordt in titel VI van deel drie van het terugtrekkingsakkoord (“Lopende justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken”) gebruik gemaakt van de terminologie van de EU-instrumenten op het gebied van burgerlijke en gerechtelijke zaken. Zie bijvoorbeeld artikel 66, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1215/2012 voor het begrip “ingeleide gerechtelijke procedures” (in de Nederlandse versie van de verordening “ingestelde rechtsvorderingen”).

⁹ Met de formulering “situaties waarbij het Verenigd Koninkrijk is betrokken” wordt weergegeven dat het terugtrekkingsakkoord gebaseerd is op wederzijdse toepassing en alleen van toepassing is in de betrekkingen tussen de EU en het VK. Het gaat dan bijvoorbeeld om gerechtelijke procedures met betrekking tot – afhankelijk van het instrument – een verweerder die zijn woonplaats of gewone verblijfplaats in het Verenigd Koninkrijk heeft, of een schuldenaar die als centrum van voornaamste belangen het Verenigd Koninkrijk heeft.

¹⁰ PB L 351 van 20.12.2012, blz. 1.

¹¹ Artikel 67, lid 1, onder a), van het terugtrekkingsakkoord.

¹² Artikel 67, lid 1, onder b)-d), van het terugtrekkingsakkoord.

¹³ Overeenkomstig de artikelen 29, 30 en 31 van Verordening (EU) nr. 1215/2012, artikel 19 van Verordening (EG) nr. 2201/2003 en de artikelen 12 en 13 van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad.

- In zaken die binnen het toepassingsgebied van EU-instrumenten op het gebied van burgerlijke en handelszaken vallen, wordt die bevoegdheid bepaald op basis van deze EU-instrumenten, met inbegrip van het familierecht. Indien het betrokken instrument in deze mogelijkheid voorziet¹⁴, kan een gerecht van een lidstaat de nationale regels inzake internationale rechterlijke bevoegdheid toepassen.
- In zaken die buiten het toepassingsgebied van EU-instrumenten vallen, wordt de internationale rechterlijke bevoegdheid bepaald op grond van de nationale regels van de lidstaat waar de zaak aanhangig is gemaakt. In sommige gevallen treden internationale verdragen, met name de door de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht vastgestelde verdragen, in de plaats van het EU-recht in de betrekkingen tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk, mits zowel de EU/EU-lidstaten als het Verenigd Koninkrijk partij zijn bij het verdrag (hierna “de betrokken internationale verdragen” genoemd)¹⁵.

Ten aanzien van procedures of vorderingen die na het eind van de overgangperiode bij een gerecht van een lidstaat zijn ingesteld in verband met een gerechtelijke procedure die na het eind van de overgangperiode aanhangig is gemaakt bij een gerecht in het Verenigd Koninkrijk en daar nog lopende is, zijn de artikelen 33 en 34 van Verordening (EU) nr. 1215/2012 van toepassing in de lidstaten.

2. HET IN CONTRACTUELE EN NIET-CONTRACTUELE AANGELEGENHEDEN TOEPASSELIJKE RECHT

Op grond van het internationale privaatrecht van de EU gelden in de EU-lidstaten uniforme regels inzake collisie in contractuele en niet-contractuele verbintenissen.

2.1. Contractuele verbintenissen

2.1.1. Regels betreffende het in het Verenigd Koninkrijk toepasselijke recht

Krachtens artikel 66, onder a), van het terugtrekkingsakkoord is Verordening (EG) nr. 593/2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I)¹⁶ in het Verenigd Koninkrijk van toepassing op overeenkomsten die voor het eind van de overgangperiode zijn gesloten¹⁷.

¹⁴ Zie bv. artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1215/2012.

¹⁵ Gewoonlijk worden deze verdragen omgezet in het nationale recht van de staten die partij bij het verdrag zijn.

¹⁶ PB L 177 van 4.7.2008, blz. 6.

¹⁷ In voorkomend geval wordt in titel VI van deel drie van het terugtrekkingsakkoord (“Lopende justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken”) gebruik gemaakt van de terminologie van de EU-instrumenten op het gebied van burgerlijke en gerechtelijke zaken. Zie voor het begrip “gesloten overeenkomsten” bijvoorbeeld artikel 28 van Verordening (EG) nr. 593/2008.

2.1.2. *Regels betreffende het in de EU toepasselijke recht*

In artikel 66, onder a), van het terugtrekkingsakkoord wordt niet bepaald welke regels in de EU van toepassing zijn. In de plaats daarvan geldt in de EU Verordening (EG) nr. 593/2008, die voorziet in universele toepassing¹⁸.

Voorbeeld: artikel 6 van Verordening (EG) nr. 593/2008 zorgt ervoor dat consumenten die hun gewone verblijfplaats in een EU-lidstaat hebben, ongeacht het door de partijen gekozen recht of het bij gebreke van rechtskeuze toepasselijke recht, de verplichte bescherming van het recht van die staat genieten indien handelaren uit derde landen activiteiten op hen richten, ongeacht of deze handelaren in de EU of in een derde land zijn gevestigd.

2.2. Niet-contractuele verbintenissen

2.2.1. *Regels betreffende het in het Verenigd Koninkrijk toepasselijke recht*

Krachtens artikel 66, onder b), van het terugtrekkingsakkoord is Verordening (EG) nr. 864/2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen (Rome II)¹⁹ in het Verenigd Koninkrijk van toepassing op schadeveroorzakende gebeurtenissen die zich voor²⁰ het eind van de overgangperiode hebben voorgedaan.

2.2.2. *Regels betreffende het in de EU toepasselijke recht*

In artikel 66, onder b), van het terugtrekkingsakkoord wordt niet bepaald welke regels in de EU van toepassing zijn. In de plaats daarvan geldt in de EU Verordening (EG) nr. 864/2007, die voorziet in universele toepassing²¹.

3. ERKENNING EN TENUITVOERLEGGING

Het internationale privaatrecht van de EU omvat regels die het gemakkelijker moeten maken om rechterlijke beslissingen die in een lidstaat zijn gegeven, te erkennen en ten uitvoer te leggen in een andere lidstaat.

¹⁸ Artikel 2 van Verordening (EG) nr. 593/2008. Universele toepassing houdt in dat de verordening wordt toegepast zelfs wanneer dit leidt tot de toepassing van het recht van een derde land.

¹⁹ PB L 199 van 31.7.2007, blz. 40.

²⁰ In voorkomend geval wordt in titel VI van deel drie van het terugtrekkingsakkoord (“Lopende justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken”) gebruik gemaakt van de terminologie van de EU-instrumenten op het gebied van burgerlijke en gerechtelijke zaken. Zie voor het begrip “schadeveroorzakende gebeurtenissen” bijvoorbeeld artikel 31 van Verordening (EG) nr. 864/2007.

²¹ Artikel 3 van Verordening (EG) nr. 864/2007.

3.1. Gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingeleid

Krachtens artikel 67, lid 2, van het terugtrekkingsakkoord geldt het volgende:

- **Verordening (EU) nr. 1215/2012** is van toepassing op de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen die zijn gegeven inzake gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingesteld en op voor het eind van de overgangperiode verleden of geregistreerde authentieke akten en goedgekeurde of getroffen gerechtelijke schikkingen²²;
- **Verordening (EG) nr. 2201/2003 (Brussel Ibis)**²³ is van toepassing op de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen die zijn gegeven in gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingesteld en op voor het eind van de overgangperiode als authentieke akte verleden documenten en gesloten overeenkomsten²⁴;

Voorbeeld: een in het VK uitgesproken echtscheidingsvonnis in het kader van een gerechtelijke procedure die voor het eind van de overgangperiode is ingeleid, wordt in de EU erkend overeenkomstig artikel 21 van Verordening (EG) nr. 2201/2003, zelfs wanneer de echtscheidingsbeslissing na die datum wordt gegeven.

- **Verordening (EG) nr. 4/2009 (alimentatieverordening)**²⁵ is van toepassing op de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen die zijn gegeven in gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingesteld en op voor het eind van de overgangperiode goedgekeurde of getroffen gerechtelijke schikkingen en vastgestelde authentieke akten²⁶;

²² In voorkomend geval wordt in titel VI van deel drie van het terugtrekkingsakkoord (“Lopende justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken”) gebruik gemaakt van de terminologie van de EU-instrumenten op het gebied van burgerlijke en gerechtelijke zaken. Zie bijvoorbeeld artikel 66, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1215/2012 voor de begrippen “ingestelde gerechtelijke procedures” (in de Nederlandse versie van de verordening “ingestelde rechtsvorderingen”), “verleden of geregistreerde authentieke akten” en “goedgekeurde of getroffen gerechtelijke schikkingen”.

²³ Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid (PB L 338 van 23.12.2003, blz. 1).

²⁴ In voorkomend geval wordt in titel VI van deel drie van het terugtrekkingsakkoord (“Lopende justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken”) gebruik gemaakt van de terminologie van de EU-instrumenten op het gebied van burgerlijke en gerechtelijke zaken. Zie bijvoorbeeld artikel 64, lid 1, van Verordening (EC) nr. 2201/2003 voor de begrippen “ingestelde gerechtelijke procedures”, “verleden authentieke akten” en “gesloten overeenkomsten” (in de Nederlandse versie “tot stand gekomen overeenkomsten”).

²⁵ Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen (PB L 7 van 10.1.2009, blz. 1).

²⁶ In voorkomend geval wordt in titel VI van deel drie van het terugtrekkingsakkoord (“Lopende justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken”) gebruik gemaakt van de terminologie van de

- **Verordening (EG) nr. 805/2004 (Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen)**²⁷ is van toepassing op beslissingen die zijn gegeven in gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingesteld en op voor het eind van de overgangperiode goedgekeurde of getroffen gerechtelijke schikkingen en verleden authentieke akten, mits voor het eind van de overgangperiode om de waarmede als Europese executoriale titel werd verzocht.

In artikel 67, lid 2, onder a), b) en c), van het terugtrekkingsakkoord wordt verwezen naar “het instellen van procedures” met betrekking tot de ten uitvoer te leggen handeling. Deze bepaling heeft dus ook betrekking op situaties waarin:

- in het Verenigd Koninkrijk of een EU-lidstaat een gerechtelijke procedure is ingesteld, maar de beslissing pas na het eind van de overgangperiode is gegeven;
- een gerecht in het Verenigd Koninkrijk of een EU-lidstaat voor het eind van de overgangperiode een beslissing heeft gegeven, maar deze beslissing niet voor het eind van de overgangperiode in een EU-lidstaat, respectievelijk het Verenigd Koninkrijk ten uitvoer is gelegd; en
- voor een beslissing van een gerecht in het Verenigd Koninkrijk of een EU-lidstaat voor het eind van de overgangperiode in een EU-lidstaat, respectievelijk het Verenigd Koninkrijk een *exequatur* is verkregen (uitvoerbaar is verklaard), maar de beslissing niet voor het eind van de overgangperiode ten uitvoer is gelegd in een EU-lidstaat, respectievelijk het Verenigd Koninkrijk.

In sommige gevallen kunnen in het gelijk gestelde schuldeisers verzoeken om de tenuitvoerlegging van beslissingen die dateren van vóór de datum van toepassing van Verordening (EU) nr. 1215/2012 (10 januari 2015), die werd voorafgegaan door de Verordening (EG) nr. 44/2001 (Brussel I) of zelfs het Verdrag van Brussel van 1968. Elk opvolgingsinstrument bevat een bepaling waarin de temporele werkingssfeer is vastgesteld²⁸. De verwijzing naar de rechtsinstrumenten in artikel 67, lid 2, van het terugtrekkingsakkoord omvat tevens de verwijzing naar de voorgaande instrumenten die in deze rechtsinstrumenten wordt gemaakt.

EU-instrumenten op het gebied van burgerlijke en gerechtelijke zaken. Zie bijvoorbeeld artikel 75, lid 1, van Verordening (EG) nr. 4/2009 voor de begrippen “ingestelde procedures”, “authentieke akten” en “gesloten overeenkomsten” (in de Nederlandse versie “tot stand gekomen overeenkomsten”).

²⁷ Verordening (EG) nr. 805/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen (PB L 143 van 30.4.2004, blz. 15).

²⁸ Zoals de verwijzing in artikel 66, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1215/2012 naar de toepasbaarheid van Verordening (EG) nr. 44/2001 en de verwijzing in artikel 66 van Verordening (EG) nr. 44/2001 naar het Verdrag van Brussel.

3.2. Gerechtelijke procedures die na het eind van de overgangperiode zijn ingeleid

De EU-voorschriften op het gebied van tenuitvoerlegging zijn niet van toepassing op rechterlijke beslissingen indien de oorspronkelijke procedure met betrekking tot die beslissingen is ingeleid na het eind van de overgangperiode.

In sommige gevallen zijn internationale verdragen (zie hierboven) van toepassing.

Voorbeeld 1:

Met betrekking tot **echtscheidingsprocedures** die in een EU-lidstaat na het eind van de overgangperiode zijn ingeleid, regelt het Verdrag van Den Haag van 1970 inzake de erkenning van echtscheidingen en scheidingen van tafel en bed²⁹ deze kwestie op internationaal niveau. Het Verenigd Koninkrijk is partij bij dat verdrag, maar momenteel zijn slechts twaalf EU-lidstaten bij het verdrag aangesloten³⁰.

Voorbeeld 2:

Met betrekking tot **procedures inzake alimentatie voor kinderen** die in een EU-lidstaat na het eind van de overgangperiode zijn ingeleid, regelt het Verdrag van Den Haag van 2007 inzake de internationale inning van levensonderhoud ten behoeve van kinderen en andere familieleden³¹ deze kwestie op internationaal niveau. Het Verenigd Koninkrijk heeft zijn voornemen te kennen gegeven het verdrag te ondertekenen en te ratificeren. Het verdrag zal tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk van toepassing zijn op verzoeken en aanvragen die worden ingediend nadat het Verenigd Koninkrijk op eigen titel partij is geworden bij het verdrag³².

Wanneer geen internationale verdragen van toepassing zijn, gelden voor de erkenning en tenuitvoerlegging van een Britse beslissing de nationale regels van de lidstaat waar om erkenning/tenuitvoerlegging is verzocht.

3.3. Aspecten in verband met een forumkeuzeovereenkomst

De punten 3.1 en 3.2 van deze kennisgeving zijn ook van toepassing op de erkenning en de tenuitvoerlegging van een rechterlijke beslissing die is gegeven door een Brits, in het kader van een forumkeuzeovereenkomst aangewezen gerecht. Dit betekent dat de procedures die na het eind van de overgangperiode in een Brits gerecht zijn ingesteld op basis van een

²⁹ <https://assets.hcch.net/docs/4d3fb0f6-c411-4b7a-97bd-98cf826c1fac.pdf>

³⁰ Voor de stand van zaken, zie <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=80>

³¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2011.192.01.0039.01.NLD&toc=OJ:L:2011:192:TOC#L_2011192NL.01005101

³² Artikel 56, lid 1, van het verdrag.

forumkeuzeovereenkomst, niet langer in aanmerking komen voor de EU-regels inzake erkenning en tenuitvoerlegging in de EU-lidstaten.

Het Verenigd Koninkrijk heeft zijn voornemen te kennen gegeven om na het eind van de overgangperiode op eigen titel toe te treden tot het Verdrag van Den Haag van 2005 inzake bedingen van forumkeuze³³. Het verdrag zal tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk van toepassing zijn op exclusieve forumkeuzeovereenkomsten die worden gesloten na de inwerkingtreding van het verdrag in het op eigen titel tot het verdrag toetgetreden Verenigd Koninkrijk³⁴.

4. SPECIFIEKE EUROPESE PROCEDURES

Het EU-recht inzake justitiële samenwerking in burgerlijke zaken voorziet in een aantal specifieke procedures, zoals de Europese betalingsbevelprocedure³⁵ en de Europese procedure voor geringe vorderingen³⁶.

In artikel 67, lid 3, van het terugtrekkingsakkoord wordt bepaald wanneer de betrokken Europese procedures worden ingeleid, met inachtneming van de procedurele stappen voor elke procedure³⁷. Bijvoorbeeld:

- overeenkomstig artikel 67, lid 3, onder d), van het terugtrekkingsakkoord is Verordening (EG) nr. 1896/2006 inzake een Europese betalingsbevelprocedure van toepassing op Europese betalingsbevelen waarom voor het eind van de overgangperiode is verzocht;
- overeenkomstig artikel 67, lid 3, onder e), van het terugtrekkingsakkoord is Verordening (EG) nr. 861/2007 inzake de Europese procedure voor geringe vorderingen van toepassing op procedures voor geringe vorderingen ten aanzien waarvan voor het eind van de overgangperiode een verzoek werd gediend.

5. PROCEDURES VOOR JUSTITIËLE SAMENWERKING TUSSEN LIDSTATEN

Het EU-recht inzake justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken voorziet in procedures om de justitiële samenwerking tussen lidstaten te vergemakkelijken.

³³ Dit verdrag is alleen door de EU ondertekend en goedgekeurd en is bijgevolg bindend voor het Verenigd Koninkrijk als lidstaat van de EU.

³⁴ Artikel 16, lid 1, van het verdrag.

³⁵ Verordening (EG) nr. 1896/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure (PB L 399 van 30.12.2006, blz. 1).

³⁶ Verordening (EG) nr. 861/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 tot vaststelling van een Europese procedure voor geringe vorderingen (PB L 199 van 31.7.2007, blz. 1).

³⁷ Wat insolventieprocedures betreft, zie punt 6 van deze kennisgeving.

In artikel 68 van het terugtrekkingsakkoord is bepaald dat voor het eind van de overgangperiode:

- Verordening (EG) nr. 1393/2007 inzake de betekening en de kennisgeving van stukken³⁸ van toepassing is op gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken die voor het eind van de overgangperiode met het oog op betekening of kennisgeving werden ontvangen³⁹.

Dit betekent dat Verordening (EG) nr. 1393/2007 niet langer van toepassing zal zijn op een betekening of kennisgeving van documenten die na het eind van de overgangperiode is geïnitieerd met betrekking tot een lopende erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing uit hoofde van Verordening (EU) nr. 1215/2012.

- Verordening (EG) nr. 1206/2001 inzake bewijsverkrijging⁴⁰ is van toepassing op verzoeken die voor het eind van de overgangperiode zijn ontvangen⁴¹.
- Beschikking 2001/470/EG van de Raad betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken⁴² is van toepassing op verzoeken die voor het eind van de overgangperiode zijn ontvangen van het verzoekende contactpunt.

Na het eind van de overgangperiode biedt het EU-recht de EU-lidstaten niet langer de mogelijkheid om nieuwe gerechtelijke samenwerkingsprocedures te beginnen waarbij het Verenigd Koninkrijk betrokken is. Dergelijke procedures zullen dan op grond van het nationale recht inzake justitiële samenwerking met derde landen moeten worden ingeleid. In sommige gevallen zullen relevante internationale verdragen (zie hierboven) van toepassing zijn, mits zowel de EU/EU-lidstaten als het Verenigd Koninkrijk daarbij partij zijn⁴³.

³⁸ Verordening (EG) nr. 1393/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken ("de betekening en de kennisgeving van stukken") (PB L 324 van 10.12.2007, blz. 79).

³⁹ Ontvangen door de ontvangende instantie, de centrale instantie van de staat waar de betekening of kennisgeving moet plaatsvinden, of diplomatieke of consulaire ambtenaren, postdiensten of deurwaarders, ambtenaren of andere bevoegde personen in de aangezochte lidstaat.

⁴⁰ Verordening (EG) nr. 1206/2001 van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de samenwerking tussen de gerechten van de lidstaten op het gebied van bewijsverkrijging in burgerlijke en handelszaken (PB L 174 van 27.6.2001, blz. 1).

⁴¹ Ontvangen door een aangezocht gerecht, een centraal orgaan van de staat waar de betekening of kennisgeving moet plaatsvinden, of een centraal orgaan of bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 17, lid 1, van de verordening.

⁴² Zie artikel 8 van Beschikking 2001/470/EG van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken (PB L 174 van 27.6.2001, blz. 25).

⁴³ Wat bijvoorbeeld de internationale ontvoering van kinderen betreft, kan het verzoek van de verzoekende centrale autoriteit door de aangezochte autoriteit bij wijze van alternatief worden onderzocht op grond van het Verdrag van Den Haag van 1980 betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen.

6. INSOLVENTIE

6.1. Gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingeleid

Overeenkomstig artikel 67, lid 3, onder c), van het terugtrekkingsakkoord is Verordening (EU) 2015/848 (de insolventieverordening)⁴⁴ van toepassing op de in artikel 6, lid 1, van die verordening bedoelde insolventieprocedures en vorderingen, mits het hoofdgeding werd ingeleid⁴⁵ voor het eind van de overgangperiode⁴⁶. Indien het hoofdgeding voor het eind van de overgangperiode in het Verenigd Koninkrijk werd ingeleid en een secundaire procedure werd ingeleid in een of meerdere EU-lidstaten, zullen de gerechten van de lidstaten in kwestie overeenkomstig Verordening (EU) 2015/848 internationaal bevoegd blijven. De verordening is ook van toepassing op beslissingen, akkoorden of voorlopige maatregelen in het kader van die procedures. Deze beslissingen, akkoorden of maatregelen worden bijgevolg zonder verdere formaliteiten wederzijds erkend tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk, en worden – indien nodig – ten uitvoer gelegd overeenkomstig de artikelen 39 tot en met 44 en de artikelen 47 tot en met 57 van Verordening (EU) nr. 1215/2012.

6.2. Hoofdgedingen die na het eind van de overgangperiode zijn ingeleid

Na het eind van de overgangperiode zal het Verenigd Koninkrijk geen insolventieprocedure meer kunnen inleiden op grond van Verordening (EU) 2015/848.

De EU-lidstaten zullen bij hun toepassing van Verordening (EU) 2015/848 het Verenigd Koninkrijk beschouwen als een derde land waarop die verordening niet van toepassing is.

Insolventieprocedures die in het Verenigd Koninkrijk zijn ingeleid na het eind van de overgangperiode, worden door de EU-lidstaten niet langer erkend in het kader van Verordening (EU) 2015/848.

⁴⁴ Verordening (EU) 2015/848 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 betreffende insolventieprocedures (PB L 141 van 5.6.2015, blz. 19).

⁴⁵ In voorkomend geval wordt in titel VI van deel drie van het terugtrekkingsakkoord (“Lopende justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken”) gebruik gemaakt van de terminologie van de EU-instrumenten op het gebied van burgerlijke en gerechtelijke zaken. Zie bijvoorbeeld artikel 84, lid 1, van Verordening (EU) nr. 2015/848 voor het begrip “openen van de procedures”.

⁴⁶ Zodat het hoofdgeding, de secundaire procedures en de vorderingen in het kader van artikel 6, lid 1, van de verordening binnen hetzelfde pakket blijven.

7. ANDERE ONDERWERPEN

7.1. Openbare documenten

Verordening (EU) 2016/1191 inzake openbare documenten⁴⁷ komt niet ter sprake in het terugtrekkingsakkoord.

Bij Verordening (EU) 2016/1191 wordt het legalisatie- en apostillevereiste voor bepaalde openbare documenten (bijvoorbeeld een geboorteakte) afgeschaft tussen de lidstaten en worden andere formaliteiten vereenvoudigd. De toepassing van de verordening is niet afhankelijk van de datum van afgifte van het openbaar document door de autoriteit van een lidstaat, maar van de datum waarop het aan de autoriteiten van een andere lidstaat wordt overgelegd. De verordening zal dus niet langer van toepassing zijn op een door de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk afgegeven openbaar document dat aan de autoriteiten van een EU-lidstaat is overgelegd na het eind van de overgangperiode, ongeacht de datum van afgifte en de geldigheidsduur ervan.

Na het eind van de overgangperiode zal het Verdrag van Den Haag van 1961 tot afschaffing van het vereiste van legalisatie van buitenlandse openbare akten (het “apostilleverdrag”)⁴⁸ van toepassing zijn tussen de EU-lidstaten en het Verenigd Koninkrijk.

7.2. Rechtsbijstand

Overeenkomstig artikel 69, lid 1, onder a), van het terugtrekkingsakkoord is Richtlijn 2003/8/EG van de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke minimumvoorschriften betreffende rechtsbijstand in grensoverschrijdende geschillen⁴⁹ van toepassing op verzoeken om rechtsbijstand die voor het eind van de overgangperiode door de ontvangende autoriteit werden ontvangen.

Na het eind van de overgangperiode zal Richtlijn 2003/8/EG niet langer van toepassing zijn tussen de EU-lidstaten en het Verenigd Koninkrijk.

Er bestaat geen internationaalrechtelijk instrument dat de in deze richtlijn opgenomen kwesties regelt⁵⁰. Na het eind van de overgangperiode zal het nationale recht van de EU-lidstaten bijgevolg van toepassing zijn op rechtsbijstand in grensoverschrijdende geschillen.

⁴⁷ Verordening (EU) 2016/1191 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 inzake de bevordering van het vrije verkeer van burgers door vereenvoudigde overlegging van bepaalde openbare documenten in de Europese Unie en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (PB L 200 van 26.7.2016, blz. 1).

⁴⁸ <https://assets.hcch.net/docs/7168b36b-fd37-433c-a390-44acdac5f373.pdf>. Alle EU-lidstaten zijn partij bij het verdrag en het Verenigd Koninkrijk is er op eigen titel bij aangesloten.

⁴⁹ Richtlijn 2003/8/EG van de Raad van 27 januari 2003 tot verbetering van de toegang tot de rechter bij grensoverschrijdende geschillen, door middel van gemeenschappelijke minimumvoorschriften betreffende rechtsbijstand bij die geschillen (PB L 26 van 31.1.2003, blz. 41).

⁵⁰ In de Europese Overeenkomst van 1977 inzake het verzenden van verzoeken om rechtsbijstand wordt een aantal relevante kwesties behandeld. <https://rm.coe.int/1680077322>. Alle EU-lidstaten zijn partij bij de overeenkomst en het Verenigd Koninkrijk is er op eigen titel bij aangesloten.

7.3. Bemiddeling

Overeenkomstig artikel 69, lid 1, onder b), van het terugtrekkingsakkoord is Richtlijn 2008/52/EG betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling in burgerlijke en handelszaken⁵¹ van toepassing wanneer partijen voor het eind van de overgangperiode en nadat een geschil is ontstaan, zijn overeengekomen gebruik te maken van bemiddeling/mediation, de rechter bemiddeling/mediation had bevolen, of een rechter partijen heeft verzocht gebruik te maken van bemiddeling/mediation.

7.4. Europees e-justitieportaal

De Commissie biedt via het e-justitieportaal⁵² een reeks informatie-instrumenten inzake nationale gerechtelijke systemen aan. Omdat zowel lopende procedures als procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingeleid, onder het EU-recht blijven vallen, zal op het e-justitieportaal de informatie over het Verenigd Koninkrijk, inclusief dynamische formulieren en factsheets over het Verenigd Koninkrijk, tot eind 2022 worden bijgehouden⁵³.

Op het [Europees e-justitieportaal](#) en de [website van de Commissie over civiel recht](#) is informatie op het gebied van civiel recht te vinden. Deze websites zullen zo nodig worden geactualiseerd.

Europese Commissie
Directoraat-generaal Justitie en Consumentenzaken

⁵¹ PB L 136 van 24.5.2008, blz. 3.

⁵² <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=nl>

⁵³ De informatie wordt bijgehouden in overleg met het Verenigd Koninkrijk.